

pH diēta tuvplānā

pH diētas piekritēji uzskata, ka mūsdienu cilvēks ir "saskābis" un tāpēc daudz slimī, sūdzas par nogurumu. Tas noticis tāpēc, ka uzturā tiek lietoti produkti, kuri organismā rada skābu vidi.

Vai ēdiens var padarīt tevi skābu vai sārmainu?

Par organismā skābju un sārmu līdzvara saistību ar cilvēka veselības stāvokli pēdējā laikā runā arvien biežāk. Valda uzskats, ka mūsdienu cilvēka organismš ir pārāk skābs, ko rada neveselīgs uzturs. Organisma saskābšanas sekas esot bieža slimošana, sūdzības par nogurumu un citi simptomi, kas nelauj pilnvērtīgi dzīvot.

SHUTTERSTOCK

OSKARS VIZBULIS, ASTRA SABULE-LĒTE

Sārmainās jeb pH diētas piekritēji apgalvo, ka aptuveni 80% no cilvēka uztura jābūt augļiem, ogām, dārzeņiem, diedzējumiem un pākšaugiem, jo, ilgstoši un daudz lietojot uzturā gaļu, zivis, gāzētus dzērienus, miltu un piena izstrādājumus, organismš kļūstot skābs, un tādā vieglāk var veidoties vēzis, to biežāk piemeklē osteoporoze, cukura diabēts un daudzas citas mūsdienās izplatītās slimības.

Latvijas Universitātēs Bioloģijas fakultātes Cilvēka un dzīvnieku fizioloģijas katedras asociētā profesore Līga Plakanē, raksturojot pēdējā laikā modē nākuso sārmaino diētu, atceras, ka aptuveni pirms pieciem gadiem par to pozitīvi izteicās savulaik slavenā popzvaigzne Viktorija Bekhema un tā varētu būt skaidrojama šīs diētas popularitāte. Lai gan par to sāka runāt vēl agrāk – ap 2000. gadu. Tomēr šīs diētas zinātniskais pamatojums ir samērā vājš.

Cilvēku ēdienkarte ir mainījusies

pH diētas piekritēji uzsver, ka pētnieki, raksturojot cilvēku ēšanas paradumus kopš cilvēces pirmsākumiem, izšķir trīs periodus. Pirmajā periodā, kas ilga līdz

VĀRDNICA

Asins plazma – asinu sastāvdaļa, bezkrāsains viskozs šķidrums, satur aptuveni 90% ūdens, elektrolitus, taukus, aminoskābes, glikozi, dažādu šunu vielmaiņas gala produktus.

Gandriz nemainīgo plazmas sastāvu nodrošina dažādi organizma homeostāzes mehānismi. Piemēram, ja asinis samazinās proteīnu līmenis, aknās tiek stimulēta pastiprināta proteīnu sintēze. Ja asinis kļūst skābāks vai sārmainākās, skābumu normalizē elpošanas sistēma un nieres.

Homeostāze – organizma regulācijas mehānisms, spēja nodrošināt nemainīgus iekšējās vides apstāklis, piemēram, pastāvīgu kermeņa temperatūru, pH un citus rādītājus, līdzvarojot ārejās vides ietekmes.

brīdim, kad cilvēks sāka nodarboties ar zemkopību, uzturs galvenokārt sastāvēja no augu valsts produktiem un pavīsam nedaudz savvaļas dzīvnieku gaļas. Šo ēdienu karti uztura speciālisti, kas atbalsta pH diētu, raksturo kā sārmainu. Otrajā periodā, kad cilvēki pievērsās zemkopībai, viņi uzturā arvien vairāk sāka lietot graudaugus, piena produktus un treknāku mājdzīvnieku gaļu. Tā dēvētajā trešajā periodā situācija mainījās vēl krasāk – 20. gs. beigās, attīstoties ķīmijas zinātnei un pārtikas rūpniecībai, cilvēka ēdienkartē "ienāca" daudz rafinētu, termiski apstrādātu produktu, gāzētu un pārsaldinātu dzērienu, dažādu pusfabrikātu, kuru lietošana, pēc pH diētas piekritēju domām, organismā rada skābu vidi.

Iedalījums skābajos un sārmainajos produktos netiek veikts pēc to garšas īpašībām, jo, piemēram, citrons pēc garšas ir ļoti skābs, taču tas veidojot sārmainu vidi. Pārtikas produktos ir negatīvi (anjoni) un pozitīvi (katjoni) lādētas daļīnas. Pārtika, kas satur daudz hlorīdu, fosfātu un sulfātu anjonu, rada skābu vidi laboratorijas apstākļos. Savukārt pārtika, kas satur daudz kalcija, kālija un magnija katjonu, rada sārmainu vidi. Tāpēc pH diētas ►

VERTS ZINĀT

Ikviena šķidruma skābumu vai sārmainumu raksturo ar pH skaitli. Neitrālā vidē tas ir aptuveni 7, skābā vidē mazāks par 7, bet sārmainā vidē lielāks par 7. Dažādos cilvēka organizma šķidrumos pH līmenis mēdz būt atšķirīgs, bet asinīs vienmēr ir vāji sārmaina vide – 7,36–7,45, un to uzskata par vienu no svarīgākajiem organismu veselības rādītājiem.

SHUTTERSTOCK

► atbalstītāji uzskata, ka ogas, augļi un dārzeņi bagātīgā kalcija, magnija un kālija saturā dēļ rada sārmainu, nevis skābu vidi. Izņēmums ir dzērvenes un plūmes, jo tās rada skābu vidi sastāvā esošās hipurskābes dēļ.

Laba ir nemainīga vide

pH diētas piekritēji apgalvo, ka sārmaina vide ir veselīga. Taču šim apgalvojumam nevar viennozīmīgi piekrīt. Veselīga ir tāda vide, kas atbilst konkrētajam orgānam vai ķermeņa šķidrumam. Piemēram, kuņķa vide ir skāba, un tādai tai ir

veic aizkuņķa dziedzera sula, kas satur daudz bikarbonātu un fosfātu.

Arī ādas vide ir skāba (pH variē no 4 līdz 6,5), jo viens no tās uzdevumiem ir veidot barjeru mikroorganismiem. Tāpat arī makstī ir skāba vide. Ja tā klūst sārmaina, iet bojā tik ļoti nepieciešamās pienskābes baktērijas. Savukārt zarnās, žultī un asinīs ir nedaudz sārmaina vide.

Atbilstošam pH līmenim ir būtiska nozīme dzīvības procesu uzturēšanā – lielākā daļa fermentu jeb enzīmu, kas nodrošina bioķimiskos procesus organizmā, maksimāli efektīvi spēj darboties, ja

jābūt! Kuņģī esošās sālsskābes dēļ iet bojā dažādas patogēnās baktērijas, turklāt šāda vide arī ir visefektīvākā, lai sašķeltu olbaltumvielas. Kuņģī ir organizmā viisskābākā vide, bet, bariņā pārvietojoties pazarnu traktu, tās skābums tiek neutralizēts, un to pa-

asiņu pH līmenis ir 7,36–7,45. Pat nelielas pH līmeņa pārmaiņas samazina hormonu un fermentu aktivitāti un bioķimisko procesu ātrumu.

Skābumu konstatē reanimācijā

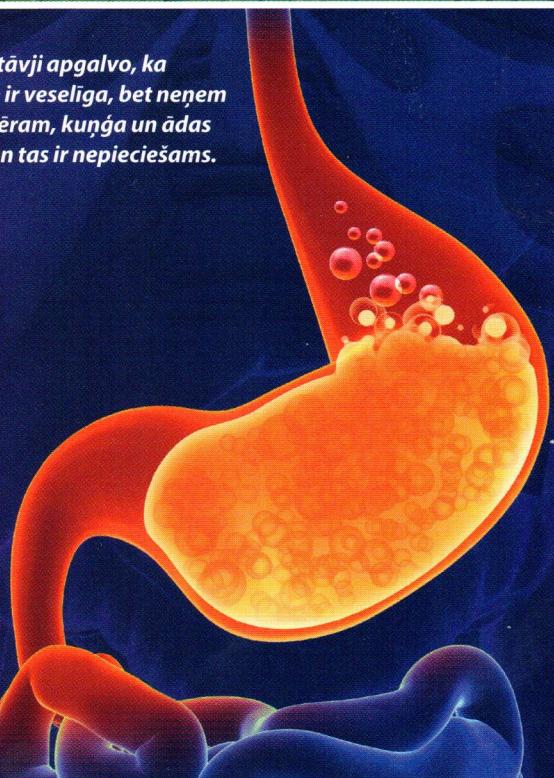
Ja asiņu pH nokrītas zem 7,35, iestājas tā dēvētā acidoze. Tā ir ļoti bīstama, jo samazinās orgānu apgāde ar skābekli, sirds muskulatūras darbaspējas, rodas asinsvadu spazmas, elpošanas traucējumi, apziņas traucējumi, pasliktinās smadzeņu un nieru asinsapgāde.

“Asins skābumu konstatējam tikai reanimācijā. Līdz nokļūšanai tur organisms visiem spēkiem mēģina noturēt asinīs normālu skābju un sārmu līmeni,” stāsta sporta ārste Maruta Noveičuka. Šo iekšējo skābumu neredz asins analīzēs, kamēr organizma rezerves nav izsmeltas. Tāpēc to sauc par latento (slēpto) acidizi. Viņa uzskata, ka galvenie acidizes cēloji ir organizma “piesārņošanās”, pārmērīga skābi veicinošu produktu lietošana uzturā, kā arī pārmērīga fiziskā aktivitāte vai, tieši otrādi, nepietiekama fiziskā aktivitāte.

“Piesārņošanās” dēļ šūnas nesaņem pietiekami daudz skābekļa, un starpšūnu telpā sāk veidoties pienskābe. Tā biežāk

pH diētas aizstāvji apgalvo, ka sārmaina vide ir veselīga, bet neņem vērā, ka, piemēram, kuņķa un ādas vide ir skāba un tas ir nepieciešams.

THINKSTOCK

„Ir pētījumi, kas apstiprina, ka augļu un dārzeņu ēšana uzlabo kardiovaskulāro sistēmu un nieru darbību, bet arī citi produkti, ko pH diētas piekritēji dēvē par skābu vidi veidojošiem, piemēram, olbaltumvielas, ir nepieciešami šūnām un audiem.

Liga Balode,
RSU Cilvēka fizioloģijas
un bioķimijas
katedras docente

tieki minēta saistībā ar sporta aktivitātēm, kur tās līmenis muskuļos ierobežo darbaspējas. Organisms "zina" – ja sakrāsies pārāk daudz pienskābes, tā darbība tiks traucēta. Tāpēc tas tērē enerģiju, lai neutralizētu šo iekšējo skābumu. Enerģija, kas šim nolūkam tiek izlietota, ir tā pati, kas nepieciešama, lai cilvēks kustētos, domātu, aizsargātos pret slimībām. Pirmais, ko cilvēks jūt, ir nogurums. Ar laiku atkarībā no "piesārņojuma" stadijas veidojas dažadas slimības.

Sārmainās diētas piekritēji uzskata, ka dažādi vīrusi un organismam nelabvēlīgas baktērijas vislabāk vairojas skābā vidē, jo šādos apstākļos tiek traucēta vielmaiņa, tāpēc rodas dažādas slimības. Taču patiesībā zinātnieki uzskata, ka lieklāk daļa mikroorganismu vairojas viegli sārmainā vidē. Tomēr ir arī atsevišķi mikroorganismi, kas vairojas skābā vai ļoti sārmainā vidē.

Vai pārtika spēj paskābināt asinis?

Jāpiebilst, ka skābā vidē ir traucēta organismu apgāde ar skābekli un negatīvi tiek ieteikmēta tauku šķelšanas process. Taču rodas jautājums: vai tiesām pH līmenim asinīs ir saistība ar pārtiku?

Asociētā profesore Līga Plakane skaidro: "Ja runājam par sārmaināku vai skābāku uzturu, tiešā veidā tas neatstāj ietekmi uz asins bioķīmiju. Savukārt urīnā atkarībā no uzņemtā uztura izmaiņas būs redzamas jau pēc pāris stundām." Urīna pH līmenis atkarībā no uztura var mainīties robežās no 4 līdz 8.

Sārmainās diētas piekritēji uzskata, ka organismi, lai uzturētu noteiktu pH līmeni un neutralizētu skābo vidi, ko rada uzturā lietotie produkti, izmanto organisma esošos mikroelementus: kalciju, magniju un kāliju. Ja asinīs to nav, organisms "iemācās" tos paņemt no citām ķermeņa vietām. Piemēram, izmantojot kalciju, kas atrodas kaulos. Tāpēc bieži vien skābju un sārmu līdzsvaru piemin saistībā ar osteoporozes rašanos.

Asociētā profesore Līga Plakane piekritīt, ka uzturs spēj ietekmēt kaulu trauslumu. "Nierēs urīns veidojas trīs secīgu procesu rezultātā: filtrācija, reabsorbīcija un sekrēcija. Lai organismi neutralizētu skābumu, var tikt izmantots kalcijus no kauliem. Asins plazmā samazinās kalcijus, jo nierēs nespēj to uzņemt atpakaļ. Filtrācijas procesā kalcijus izķļūst cauri nierēm un nokļūst pirmurīnā. Tālākais nieru

uzdevums ir to uzņemt atpakaļ jeb reabsorbēt asins plazmā nepieciešamajā daudzumā, pārējo izvadot ar isto urīnu. Ja reabsorbīcijas mehānismi ir traucēti, teiksim, kādas slimības dēļ nieres slikti funkcionē, kalcijus atpakaļ neuzsūcas un tiek izčūrāts. Taču kalcijus, tāpat kā pH, ir vērtība, kura jāsaglabā noteiktā līdzsvarā. Ja cilvēks to neuzņem ar uzturu, turpina izdalīt ar urīnu, organismi sāk toņemt no kauliem, un tie kļūst poraināki un trauslāki," skaidro ►

NO PERSONĀKA ARHĪVA

„Ja runājam par sārmaināku vai skābāku uzturu, tiešā veidā tas neatstāj ietekmi uz asins bioķīmiju.

Līga Plakane,
LU Bioloģijas fakultātes
Cilvēka un dzīvnieku
fizioloģijas katedras
asociētā profesore

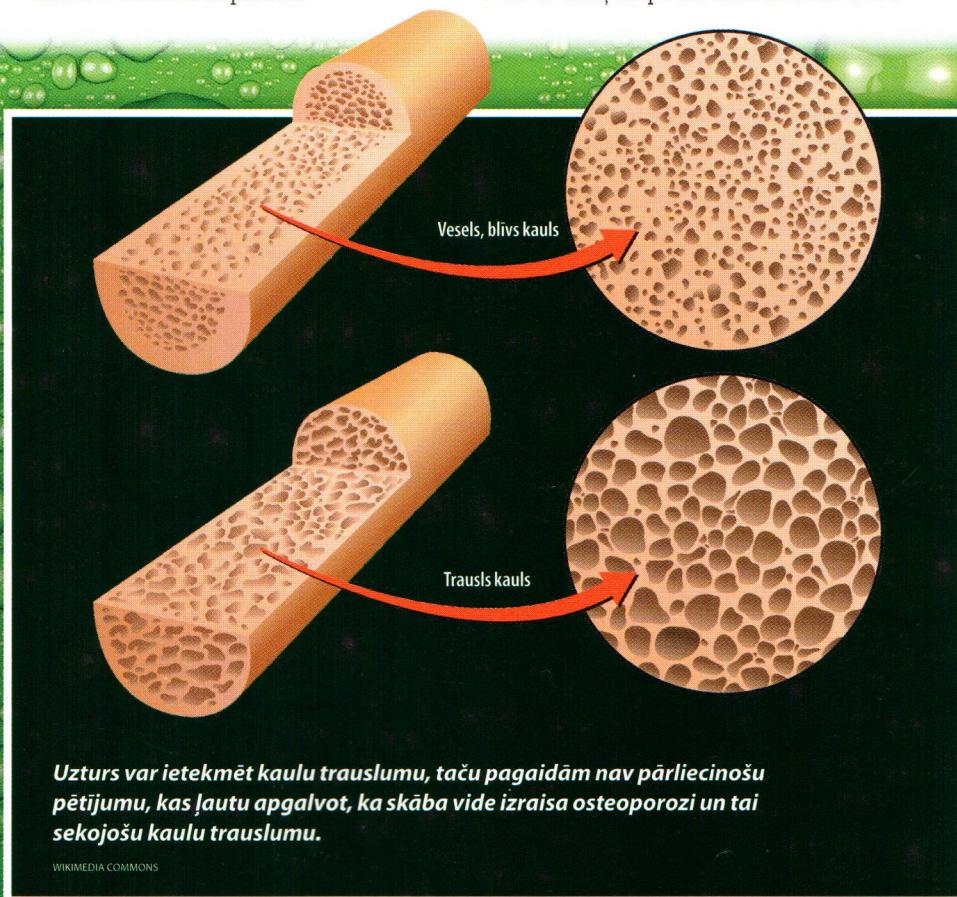
VĀRDNICA

Bufersistēmas jeb bufersķidumi – šķidumi, kuriem ir noteiks pH līmenis, kas gandrīz nemaz nemainās.

Organismā ir vairākas bufersistēmas, viena no nozīmīgākajām ir asīju bufersistēma. Asins plazmā esošo karbonātu dēļ tiek nodrošināts gandrīz nemainīgs pH neatkarīgi no citiem faktoriem. Bufersistēmas ir tās, kas novērš pH svārstības un nodrošina nemainīgu vidi.

Metabolā acidoze – asīju paskābināšanās, kas visbiežāk var rasties cukura diabēta dēļ, gadījumos, kad vemšanas / caurejas dēļ tiek zaudēti sāli, nieru slimību laikā, saindējoties ar aspirīnu vai metanolu, pēc ilgstošas badošanās, aknu mazspējas gadījumā vai hroniskiem alkoholiķiem.

Reabsorbīcija – urīna veidošanās procesa sastāvdaļa. Urīna veidošanās process sastāv no filtrācijas, reabsorbīcijas un sekrēcijas. Filtrācijas procesā nierēs veidojas pirmurīns, taču tas satur vairākus organismam vajadzīgas vielas (olbaltumvielas, sālus, glikozi), tāpēc notiek reabsorbīcija jeb šo vielu atpakaļuzsūksanās asinīs.

Uzturs var ietekmēt kaulu trauslumu, taču pagaidām nav pārliecinošu pētījumu, kas ļaut apgalvot, ka skābā vide izraisa osteoporozi un tai sekojošu kaulu trauslumu.

WIKIMEDIA COMMONS

Pieņēmums, ka uzturs spēj ilgtermiņā izmaiņīt asiņu pH, ir pilnīgi aplams. Kolīdz notiek kaut vai neliela asiņu paskābināšanās, talkā nāk homeostāzes mehānismi, lai atgūtu normālu pH līmeni.

► asociētā profesore Liga Plakane. Arī vairākos osteoporozes pētījumos pierādīts, ka pie šīs slimības lielākoties vainojams nevis ar uzturu uzņemtais mazais kalcija daudzums, bet dažādi faktori, kas izraisa lielu kalcija daudzuma zudumu. Pētījumos skaidrota saikne starp palielinātu kalcija izvadi ar urīnu un dzīvnieku proteīnu lietošanu uzturā. Arī aminoskābes, kas atrodas dzīvnieku valsts produktos, būtiski palielina urīnskābes izstrādāšanos un tam sekojošu kalcija zudumu.

Par produktiem nav vienprātības

RSU Sporta un uztura katedras docents Zigurds Zariņš stāsta, ka aptuveni pirms 20 gadiem tika izvirzīta hipotēze, ka daudzas saslimšanas rodas no tā, ka cilvēka organismss kļuvis skābs, taču tam trūka pierādījumu: "Es arī pirms piecpadsmit gadiem studentiem stāstīju, ka organisma saskābšana nevar ietekmēt cilvēka veselības stāvokli, taču Eiropā veikti pētījumi atklāja, ka vairākumam Eiropas iedzīvotāju pH līmenis ir it kā normāls, bet tuvu acidозes robežai, ko, iespējams,

rada pārāk daudz skābu vidi veidojošu produktu lietošana uzturā. Patlaban daudzi speciālisti uzskata, ka skābums kaitē organismam, taču vēl ir neskaidrības par atsevišķiem produktiem. Piemēram, vieni uzskata, ka rīsi un kafija organismā veicina skābšanas procesus, kamēr citi apgalvo, ka tie rada sārmainu reakciju. Ja cilvēks nepārtraukti ēd "skābus" produktus, organisms cenšas sevi uzturēt līdzsvarā, un šo procesu dēvē par homeostāzi, taču no nepilnvērtīga uztura lietošanas vairāku gadu garumā homeostāzes mehānisms "nogurst", un tad cilvēks sāk biežāk slimot."

Sārmainā diēta daudzējādā zinā ir veselīga, jo augļi un dārzeņi mūsu organismam nāk tikai par labu. Tāpat var piekrist, ka skābu produktu lietošana var nelabvēlīgi ietekmēt kaulu veselību un ka uzturs ietekmē urīna pH, kas savukārt var ietekmēt nieru veselību, jo skābs urīns var veicināt nierakmeņu attīstību. Taču pieņēmums, ka uzturs spēj ilgtermiņā izmaiņīt asiņu pH, ir pilnīgi aplams. Kolīdz notiek kaut vai neliela asiņu paskābināšanās, talkā nāk homeostāzes mehānismi, lai atgūtu normālu pH līmeni.

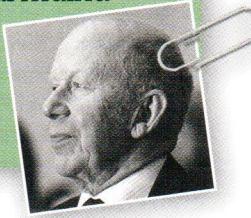
Pamatojumam nevar piekrist

Profesore Līga Plakane uzskata, ka pH diētas piekritēju apgalvojumiem līdz galam nav iespējams piekrist. "Organisma iekšējā vide ir šķidrumi. Būtiskākā ir asins plazma un citu audu šķidrumi, kuros atrodas šūnas. Šajos šķidrumos pH

“Patlaban daudzi uzskata, ka skābums kaitē organismam, taču vēl ir neskaidrības par atsevišķiem produktiem. Piemēram, ir speciālisti, kuri uzskata, ka rīsi un kafija organismā veicina skābšanas procesus, kamēr citi apgalvo, ka tie rada sārmainu reakciju.

Zigurds Zariņš,
RSU Sporta un uztura
katedras docents

NO PERSONĀLA ARĪ

skaitlim jābūt stabilam, jo tas ir dzīvībai svarīgi. Izmaiņas uz vienu vai otru pusī var draudēt pat ar nāvi. Nemainīgumu nodrošina vairākas tā dēvētās organismā bufersistēmas (noteiktas molekulas, kas neitrālizē citas ķīmiskās vielas). Vienkāršākās ir karbonātu, fosfātu, hemoglobīna bufersistēmas, arī plazmas proteīni, kas ir vājas skābes, un tās palīdz asins plazmā nodrošināt gandrīz nemainīgu un stabiliu pH līmeni.

Sārmainās diētas piekritēji apgalvo, ka mēs varam atvieglot skābuma slodzi asins plazmā, neēdot tik daudz skābo vidi radošu produktu. "Aplūkojot organismā bioķīmiskos procesus molekulārajā līmenī, redzam, ka šūnas nepārtrauki sūknē

IETEIKUMS

Sporta ārste Marija Noveičuka uzskata, ka ir trīs lietas, ko cilvēks var darīt, lai uzturētu savu veselību. Tās ir universālas un der visiem, kas spēj kustēties.

1. 20–30 minūšu ilgas mierīgas fiziskās aktivitātes ar tā dēvēto aerobā sliekšņa pulsu*. Ar tādu slodzi var brīvi sarunāties, pat dziedāt. Nav aizdasus. Pēc slodzes cilvēks jūtas mundrāks nekā pirms tam.

2. Jālieto pietiekami daudz šķidruma.

3. Jāizvēlas sabalansēts uzturs.

* AEROBĀ SLIEKŠŅA PULSU APRĒKINA:

(220 - vecums gados) x 0,6 – fiziski neaktiviem cilvēkiem

(220 - vecums gados) x 0,7 – fiziski aktiviem cilvēkiem

Piemēram: 40 gadu vecam cilvēkam šīs pulss būtu

108 reizes/minūtē [(220 - 40) x 0,6].

Mērena fiziska slodze pozitīvi ietekmē visu organismu.

THINKSTOCK

ūdeņradi (kas rada skābumu) uz apkārtejo telpu – starpšūnu šķidrumu, no kuriem tas nonāk asins plazmā, un visas bufersistēmas to piesaista un stabilizē pH iekšējās vides šķidrumos. Ūdeņradis no gremošanas trakta tiešā veidā asinīs nenonāk, tas var notikt tikai saistībā ar citiem savienojumiem. Ľoti jutīgi uz skābumu reaģē fermenti, kas paātrina vai palēnina bioķimiskās reakcijas. Tādā veidā ar sārmaināku diētu varam palīdzēt organismam, nenoslogojot ūdeņraža stabilizācijas mehānismu organismā. Tajā es saskatu sārmainās diētas pozitīvo efektu,” piebilst Līga Plakane.

Vēzis rada skābu vidi

Asociētā profesore uzskata, ka attīstoties lauksaimniecībai mainījusies pārtikas produktu kvalitāte – samazinās neorganiskie savienojumi tajos, piemēram, kālijss, karbonāti, kas varētu palīdzēt uzturēt neitrālu pH līmeni, bet palielinās hlora, nātrija un citu elementu daudzums. “Pārtika, ko mūsdienās ēdam, īsti neatbilst mūsu ģenētiskajām prasībām. Šajā ziņā varu atbalstīt nepārspīlētu sārmainā uztura teoriju,” saka Līga Plakane.

Īpaša uzmanība uzturam būtu jāpievērš gados vecākiem cilvēkiem, jo ar laiku samazinās organisma skābju un sārmu līdzsvara regulācijas spēja, līdz ar to pieaug varbūtība, ka varētu iestāties uztura

izraisīta metabolā acidoze, jo nieres, kas ir galvenās pH līmeņa uzturētājas, vairs nedarbojas tik nevainojami.

RSU Cilvēka fizioloģijas un bioķimijas katedras docente Līga Balode nepiekrit diētas popularizētāju uzskatam, ka sārmainā pH diēta samazina audzēju veidošanās risku, jo patiesībā audzēju šūnas aug tajā pH vidē, kāds ir mūsu organismā. Tieši vēža šūnas augšanas laikā rada ap sevi skābu vidi.

“Nenoliedzu sārmainās diētas pozitīvo ietekmi, jo svaigi dārzeņi un augļi satur organismam nepieciešamos antioksidantus un minerālvielas. Tomēr apgalvot, ka šī diēta būtu brīnumlīdzeklis pret visām slimībām, arī nevar. Ir pētījumi, kas apstiprina, ka augļi un dārzeņu ēšana uzlabo kardiovaskulāro sistēmu un nieru darbību, bet arī tā sauktie skābu vidi radošie produkti, piemēram, olbaltumvielas, ir nepieciešami šūnām un audiem,” saka Līga Balode.

pH diēta nav veselības garantija

Kopumā pH diētas ievērošana sniedz pozitīvu ieguldījumu veselībā augļu, dārzeņu un ogu sastāvā esošo minerālvielu, vitamīnu, šķiedrvielu un antioksidantu dēļ, taču būtu pāragri to nosaukt par brīnumlīdzekli pret visām slimībām. Tai, tāpat kā jebkurai diētai, ir arī negatīvie aspekti. Piemēram, pH diētas atbalstītāji iesaka dienā uzņemt nieka 25 gramus olbaltumvielu. Tas ir pilnīgi neiedomājami! Pasaules Veselības organizācijas

“Asins skābumu konstatējam tikai reanimācijā. Līdz nokļūšanai tur organisms visiem spēkiem mēģina noturēt asinīs normālu skābju un sārmu, jeb pH līmeni, t. i., 7,36–7,45.”

Maruta Noveičuka,
sporta ārste

NOPEKSTĀ VĒZĀ

noteiktās vadlinijas ir apmēram 0,8 grami olbaltumvielu uz katru ķermeņa kilogramu. Tātad 60 kilogramu smagai sievietei būtu nepieciešams ik dienu apēst 48 gramus olbaltumvielu. Mazāks daudzums var novest pie tā, ka organisms kā olbaltumvielu avotu sāks izmantot pats savus muskuļaudus. Tāpat, lietojot uzturā 80% sārmainu vidi radošus produktus, var būt visai grūti uzņemt pietiekamu kalcija un B12 vitamīna devu. □

VĒRTS ZINĀT

Vai citronūdens padara tevi sārmainu?

Nē, nepadara, jo pārtikas produktiem un dzērieniem nav pa spēkam izmaiņīt asīju pH līmeni. Tīklīdz notiek kaut vai neliela organisma paskabināšanās, talkā nāk dabiskie homeostāzes mehānismi, kas nodrošina iekšējās vides nemainīgumu. Taču, regulāri lietojot citronūdeni, ir iespējams pārmainīt urīna pH uz sārmaino pusī, kas savukārt samazina nierakmenu veidošanās risku.

pH diētas piekritēji uzskata, ka citronūdens padara sārmainu pašu cilvēku, tomēr zinātnieki skaidro, ka nekāds ēdiens nespēj mainīt asīju pH līmeni.

THINKSTOCK

KAMĒR DĀMAS IEPĒRKAS, KUNGI ATPŪŠAS!

Sporta, auto un izklaides programma uz lielā ekrāna, wi-fi internets un jaunākā prese – tas viiss MOLA atpūtas zonā!
Aktuāla programma – www.mols.lv

